

Hoe het ambt van bisschop van Rome behoort te zijn en hoe het in de R.K. Kerk is uitgegroeid tot een machtsinstituut, met de paus als alleenheerser.

Ik wil proberen in dit artikel duidelijk te maken waarom onze geloofsgemeenschap heeft gekozen voor een Onafhankelijke Katholieke Geloofsgemeenschap in tegenstelling met de verschillende geloofsgemeenschappen die zich 'Oud Rooms Katholieke Kerk' of 'Latijns Oud (Rooms) Katholieke Kerk' noemen.

Als geloofsgemeenschap nemen we afstand van de ontwikkelingen die door de Rooms Katholieke Kerk vanaf de elfde eeuw zijn ingezet. Zij heeft zich ontwikkeld als een macht boven de plaatselijke vorsten. In deze periode gaat de paus dan ook de tiara (driekroon) dragen, als heerser, die zich boven de koningen en keizers verheven voelt. De Kerk heeft zich zo geïdentificeerd met een door haarzelf tot Absoluut Heerser vertekende Christus, dat het inderdaad een machtsinstituut is geworden, dat zich niet meer onder de kritiek van het evangelie stelt. (We denken hier ook aan de excessen, uitspattingen en bacchanalen welke zich aan het pauselijk hof hebben voorgedaan tot aan het aanstellen van een kardinaal, die de zoon van de paus was).

De encyclieken van de negentiende eeuw, waarin de macht van Christus in rechte lijn en zonder enige bedenkingen wordt overgedragen op de paus (denk maar aan zijn aanspreektitels 'Heilige Vader, Zijne Heiligheid') zijn verschrikkelijke vergissingen. Hoogtepunt hiervan is het uitroepen van de pauselijke onfeilbaarheid, tijdens het 1^e Vaticaans Concilie. Helaas heeft het 2^e Vaticaans Concilie hierin geen verandering gebracht.

Paus Johannes XXIII had met het uitroepen van het concilie, de collegialiteit onder de bisschoppen willen herstellen. De bisschoppen als plaatselijke herders verenigd rondom de bisschop van Rome als leider, die de Petrus-functie draagt. Paus Paulus VI, die intussen aan het hoofd van de R.K. Kerk stond, heeft deze denkbeelden niet willen overnemen en meerdere stappen die vooruit zijn gezet, teruggedraaid. Paus Paulus VI, gesteund door de zeer conservatieve kardinaal Alfredo Ottaviani, greep toen in bij de sluiting van het Concilie, wat is genoemd als 'de zwarte week' en waardoor veler enthousiasme definitief werd stukgeslagen (maar voor Mgr. Lefebvre was deze ingreep niet ver genoeg). De bisschoppelijke collegialiteit werd ingeperkt; hij stelde dat de paus naar goeddunken met of zonder het wereldepiscopaat de Katholieke Kerk kan besturen. Ook de huidige paus Benedictus XVI houdt vast aan de bestaande en heersende kerkorde en alle bisschoppen moeten die lijn trekken.

Pater Edward Schillebeeckx verwoordt het zo: *'De rooms katholieke kerk heeft zich historisch zo ontwikkeld, dat zij nu een macht is geworden tegenover het evangelie. Maar dit kerkgebeuren staat onder de kritiek van het evangelie, zoals Israël onder de kritiek stond van de profeten. De kerkelijke hiërarchie, als macht, wordt geoordeeld door allen die het evangelie leven.'*¹

Deze machtscentralisatie in de R.K. Kerk heeft ertoe geleid dat er regels zijn vastgesteld waarbinnen de wetenschappen, maar vooral de theologie, zich mag bewegen. Hiermee staat zij niet open voor Gods heilswerken in onze wereld. God is nog steeds met zijn volk op weg. De paus, kan men rustig zeggen, blokkeert het werk van God. Jammer is het dat vele grote theologen een doceerverbod hebben gekregen of zijn berispt. Deze houding is funest voor de ontwikkeling van het katholicisme in het algemeen.

Conclusie: Er is nog een lange weg te gaan om als geloofsgemeenschap ons te scharen rondom de bisschop van Rome. De paus zal van al zijn macht afstand moeten doen inclusief van zijn wereldse. Hij is alleen bisschop van Rome en de andere plaatselijke bisschoppen moet hij zien als ambtsbroeders met een eigen verantwoordelijkheid. Pater Edward Schillebeeckx zegt het zo: *'De verschillende plaatselijke kerken kunnen andere accenten leggen, het kan een echt pluralistische beweging zijn, maar ze zijn fundamenteel gebonden aan die ene, aan Jezus, Ik zie in dat de plaatselijke kerk van Rome, waarvan de leider, de bisschop, de Petrus-functie draagt, uiteindelijk toeziet dat er verbondenheid is tussen de andere plaatselijke kerken. Maar dat is dan ook haar enige functie.'*²

Ik hoop hiermede duidelijk te hebben gemaakt waarom het woord 'Rooms', dat te zwaar beladen is met negatieve invloeden zoals boven aangegeven, buiten de naamstelling van de geloofsgemeenschap is gehouden.

Wim van den Hoek, pastor

Onafhankelijke katholieke geloofsgemeenschap van de heilige Ambrosius.

Lemmer, januari 2010

---

¹ uit: 'God is ieder ogenblik nieuw'. Gesprekken met Edward Schillebeeckx. o.p.

² idem.